

Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe w finansowym wspieraniu sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce

Autorzy: Alfred Janc, Krzysztof Waliszewski (red.)

Książka ma szczególne znaczenie przynajmniej z trzech powodów:

- po pierwsze, wobec problemów finansowych jakie permanentnie dotyczą sektora MŚP w Polsce, fundusze poręczeniowe i pożyczkowe są alternatywną, obok banków, realną szansą wspierania inicjatyw gospodarczych,
- po drugie, pomimo szerokiej oferty banków dotyczącej finansowania sektora MŚP „przełożenie” jej na faktyczną aktywność kredytową jest daleko niewystarczające; piszą o tym sami Autorzy, słusznie zauważając, że specyfika przedsiębiorstw, w tym brak kapitału i historii gospodarczej, stawia często te jednostki na straconej pozycji w procesie ubiegania się w bankach o wsparcie finansowe,
- po trzecie, brak jest jak dotąd na rynku wydawniczym w Polsce tak spójnej i syntetycznej pozycji podejmującej problem funkcjonowania funduszy, o których mowa.

Całe opracowanie zasługuje na jednoznaczną, pozytywną ocenę. Autorom udało się stworzyć syntetyczny i spójny obraz szans, jakie niesie ze sobą współpraca przedsiębiorstw reprezentujących sektor MŚP z funduszami poręczeniowymi i pożyczkowymi. Bez wątpienia publikacja ta znajdzie szerokie grono czytelników, wśród których będą przedsiębiorcy, stale zresztą poszukujący realnych szans wsparcia finansowego.

Z recenzji prof. dr. hab. Jacka Grzywacza

Spis treści:

Wprowadzenie – *Alfred Janc, Krzysztof Waliszewski* 7

Rozdział 1

Miejsce i rola funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w gospodarce jako instytucji mikrofinansowych (w skali mikro-, mezo- i makroekonomicznej) – *Krzysztof Waliszewski*

9

- 1.1. Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe jako instytucje mikrofinansowe 10
- 1.2. Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe jako parabanki 13
- 1.3. Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe jako niekomercyjne instytucje otoczenia biznesu z sektora MMŚP 14
- 1.4. Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe jako instytucje wspierające rozwój lokalny i regionalny 16
- 1.5. Rola funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce na tle międzynarodowym 23
- 1.6. Wyzwania stojące przed sektorem funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce 28

Bibliografia 33

Rozdział 2

Ewolucja i stan obecny funduszy poręczeniowych i pożyczkowych jako źródeł finansowego wsparcia sektora MŚP w Polsce – *Paweł Mikołajczak* 37

- 2.1. Pojęcie i przyczyny luki kapitałowej w sektorze małych i średnich firm 38
- 2.2. Geneza powstania funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce 42
- 2.3. Stan obecny oraz zmiany wyposażenia kapitałowego funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce 47

2.4. Analiza porównawcza zmian poziomu wyposażenia kapitałowego funduszy pożyczkowych i poręczeniowych w Polsce	53
2.5. Działalność funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w finansowaniu sektora MŚP	55
Bibliografia	62

Rozdział 3

Rola Banku Gospodarstwa Krajowego w systemie funduszy poręczeniowych w Polsce – Halina Wiśniewska 65

3.1. Podstawy prawne działalności BGK na rynku poręczeniowym	66
3.1.1. Ustawa z dnia 8 maja 1997 roku o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2012 r. poz. 657 z późn. zm.)	66
3.1.2. Ustawa o BGK oraz Statut BGK	67
3.1.3. Programy rządowe	68
3.1.4. Umowy z ministrem finansów	70
3.1.5. Rating BGK	70
3.2. Współpraca BGK z funduszami poręczeniowymi	71
3.2.1. BGK jako udziałowiec funduszy poręczeniowych	71
3.2.2. Wspieranie funduszy w zakresie wdrażania jednolitych standardów działalności	73
3.2.2.1. Metodologia oceny ryzyka	74
3.2.2.2. Gospodarowanie środkami i zasady tworzenia rezerw	74
3.2.3. OSWUP	75
3.2.4. Reporeczenia	77
3.2.5. Wspólna oferta BGK i funduszy poręczeniowych – PLD PLUS	77
3.3. Bezpośrednia działalność poręczeniowa BGK na rynku MŚP	78
3.3.1. Oferta poręczeniowo-gwarancyjna na rachunek własny banku	79
3.3.1.1. Poręczenia i gwarancje indywidualne	80
3.3.1.2. Poręczenia portfelowe	81
3.3.2. Program gwarancji <i>de minimis</i>	83
3.3.3. Poręczenia w ramach inicjatywy JEREMIE	85
Bibliografia	88

Rozdział 4

Uwarunkowania formalnoprawne dotyczące korzystania z funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce – Łukasz Walczyna 89

4.1. Przesłanki uzyskania finansowania	91
4.2. Procedura ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy pożyczkowych i poręczeniowych	97
4.2.1. Procedura aplikacyjna w przypadku funduszy poręczeniowych	99
4.2.2. Procedura aplikacyjna w przypadku funduszy pożyczkowych	103
4.3. Zabezpieczenia transakcji pożyczkowych i poręczeniowych oraz podstawowe obowiązki klientów funduszy	105
4.4. Postępowanie w przypadku naruszenia postanowień umowy	107
Bibliografia	113

Rozdział 5

Praktyczne aspekty funkcjonowania funduszy poręczeniowych w Polsce na przykładzie Poznańskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych – Krzysztof Dylikowski 115

5.1. Istota funduszy poręczeniowych	116
5.2. Historia Poznańskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	119
5.3. Odbiorcy poręczeń funduszy poręczeniowych	122

5.4. Produkty kredytowe wymagające zabezpieczenia poręczeniem	124
5.5. Oczekiwania banków wobec funduszy poręczeniowych	125
5.6. Oczekiwania przedsiębiorców wobec funduszy poręczeniowych	128
5.7. Różnice między poręczeniem indywidualnym i portfelowym	130
5.8. Termin wypłaty poręczenia	131
5.9. Biznesowe aspekty działalności funduszy poręczeniowych	136
5.10. Maksymalne zaangażowanie funduszu – kwestia bezpiecznego mnożnika	137
Bibliografia	144

Rozdział 6

Fundusze poręczeniowe i pożyczkowe w Polsce i ich miejsce w inicjatywie JEREMIE i innych europejskich inicjatywach poręczeniowo-pożyczkowych – Alfred Janc 145

6.1. Tradycja i <i>novum</i> w pośrednictwie finansowym i finansowaniu mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	146
6.2. Sens i treść ogólnospółnotowego instrumentarium w obszarze funduszy strukturalnych	149
6.3. Inicjatywa JEREMIE – geneza i założenia	151
6.4. Znaczenie innych inicjatyw	156
Bibliografia	159

Zakończenie – Alfred Janc, Krzysztof Waliszewski 161

Aneks – zestawienie funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce 163